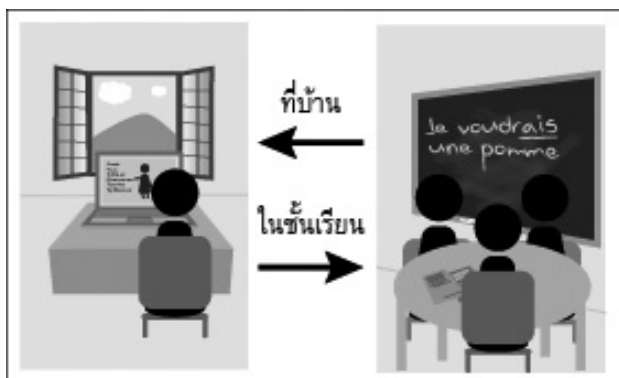

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

ห้องเรียนกลับด้าน

ความหมาย

ห้องเรียนกลับด้าน (Flipped Classroom) หมายถึง กระบวนการเรียนการสอนรูปแบบหนึ่งซึ่งเปลี่ยนการใช้ช่วงเวลาของการบรรยายเนื้อหา (lecture) ในห้องเรียนเป็นการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ ฝึกแก้ปัญหา และประยุกต์ใช้จริง ส่วนการบรรยายจะอยู่ในช่องทางอื่น เช่น วิดิทัศน์ วิดิทัศน์ออนไลน์ podcasting หรือ screencasting ฯลฯ ซึ่งนักเรียนเข้าถึงได้เมื่ออยู่ที่บ้านหรือนอกห้องเรียนที่นักเรียนอ่าน ฟัง ดู ได้เองที่บ้าน

ภาพที่ 1 ห้องเรียนกลับด้าน

ที่มา : <http://fltmag.com/the-flipped-classroom/>

ความเป็นมา

Jonathan และ Aaron ได้กล่าวว่ารูปแบบห้องเรียนกลับด้าน เป็นวิธีการที่ครอบคลุมการใช้งานและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต เพื่อยกระดับการเรียนรู้ในห้องเรียนต่างๆ เพื่อให้สามารถใช้เวลามากขึ้นในการมีปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนแทนการบรรยายหน้าชั้นเรียนเพียงอย่างเดียว ซึ่งวิธีการที่ถูกใช้เป็นส่วนใหญ่มักจะทำการสอนโดยใช้วีดิทัศน์ที่ถูก

สร้างขึ้นโดยครู ซึ่งนักเรียนสามารถเรียนรู้ได้นอกเวลาเรียน Jonathan และ Aaron เรียกว่า ห้องเรียนกลับด้าน เพราะกระบวนการเรียนและการบ้านทั้งหมดจะ “พลิกกลับ” สิ่งที่เคยเป็นกิจกรรมในชั้นเรียน เช่น การจดบันทึก (lecture) จะถูกทำที่บ้านผ่านทางวีดิทัศน์ที่ครูสร้างขึ้นและนำมาปฏิบัติในชั้นเรียน

จุดเริ่มต้นของห้องเรียนกลับด้าน เกิดจากการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่นำมาใช้กับนักเรียนระดับมัธยมปลายที่โรงเรียน Woodland Park High School เมือง Woodland Park รัฐ Colorado สหรัฐอเมริกา โดยครูผู้สอนวิทยาศาสตร์สองคนชื่อ Jonathan Bergmann และ Aaron Sams ราวปี ค.ศ. 2007 ที่เขาได้เริ่มทำการบันทึกเทปวีดิทัศน์ซึ่งเป็นเนื้อหาสาระการสอนเพื่อให้นักเรียนนำไปศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองที่บ้าน แล้วให้นักเรียนนำเอาผลการศึกษา และเรียนรู้ด้วยตนเองนำกลับมาสู่กระบวนการอภิปราย สืบค้นเพื่อหาบทสรุปของคำตอบที่ชั้นเรียนอีกครั้งหนึ่ง โดยครูทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการความสะดวกในการจัดประสบการณ์ทางการเรียน ซึ่งวิธีการเรียนแบบนี้เป็นการเรียนแบบกลับด้าน แนวคิดจากการเรียนรู้แบบเดิมที่ต้องเรียนเนื้อหาที่โรงเรียน และนำงานต่างๆ กลับไปทำต่อที่บ้าน โดยปรับเปลี่ยนแนวคิดมาเป็นการให้นักเรียนเรียนเนื้อหาที่บ้านด้วยตนเอง แล้วนำงานหรือประสบการณ์ที่ได้รับมาทำการเรียนรู้เพิ่มเติมที่โรงเรียนร่วมกันกับเพื่อนต่อไปโดยครูจะเป็นผู้ให้คำแนะนำชี้แจงในประเด็นคำตอบที่เกิดขึ้น ซึ่งรูปแบบดังกล่าวนี้ภายหลังได้พัฒนาและขยายขอบข่ายไปกว้างขวาง โดยเฉพาะการปรับใช้กับสื่อ ICT หลาก

หลายประเภทที่มีศักยภาพค่อนข้างสูงในปัจจุบัน

ความสำคัญของห้องเรียนกลับด้าน

ห้องเรียนกลับด้านมีความสำคัญในการจัดกระบวนการเรียนการสอนซึ่งเปลี่ยนการใช้ช่วงเวลาของการบรรยายเนื้อหา (lecture) ในห้องเรียนเป็นการทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับนักเรียน ส่วนการบรรยายจะอยู่ในช่องทางอื่นๆ เช่น วิดิทัศน์ วิดิทัศน์ออนไลน์ ฯลฯ ซึ่งนักเรียนเข้าถึงได้เมื่ออยู่ที่บ้านหรือนอกห้องเรียน ดังนั้น การบ้านที่เคยมอบหมายให้นักเรียนฝึกทำเองนอกห้อง จะกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมในห้องเรียน และในทางกลับกัน เนื้อหาที่เคยถ่ายทอดผ่านการบรรยายในห้องเรียนจะเปลี่ยนไปอยู่ในสื่อที่นักเรียนอ่าน ดู ฟังได้เองที่บ้านหรือที่ต่างๆ ตามต้องการ (Kachka, 2012) ผู้สอนอาจตั้งใจหรือให้นักเรียนสรุปความเนื้อหานั้นๆ เพื่อตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน และนำมาอภิปรายหรือปฏิบัติจริงในห้องเรียน

ห้องเรียนกลับด้าน เป็นทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจในการจัดการสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ (learning environment) ท่ามกลางความต้องการที่จะลดอัตราส่วนระหว่างครูกับนักเรียนของการเรียนในห้อง อาจดูเหมือนว่า การเรียนการสอนมักจะทำลายต่อความเคยชินในการจัดการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับการบรรยาย แต่ที่จริงแล้ว ห้องเรียนกลับด้านไม่ได้ต่อต้านวิธีการสอนแบบบรรยาย และมีหลายรูปแบบและไม่ใช่สูตรสำเร็จ เพียงแต่จะสอดแทรกเทคนิคการตั้งคำถามกับการสอนแบบบรรยายที่เป็น teacher-centered lectures และสนใจว่าจะทำให้วิธีการสอนแบบบรรยายมีประสิทธิผลมากขึ้นได้อย่างไรบ้างมากกว่า

นอกจากนี้ รูปแบบของห้องเรียนกลับด้านยังเน้นที่กิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้ใช้กระบวนการคิดเกี่ยวกับแนวคิดหลักหรือแก่นของความรู้นั้นๆ (core concept) ช่วยให้ผู้สอนทราบว่านักเรียนยังต้องการความรู้หรือขาดความเข้าใจในส่วนใด ต้องการคำชี้แนะอย่างไรบ้าง บรรยายภาคในห้องเรียนลักษณะนี้ดีกว่าการมุ่งบรรยายสาระความรู้ที่ผู้สอนต้องการให้ครบถ้วนตามแผนการสอนในลักษณะของการสื่อสารทางเดียว แต่ไม่สามารถมีส่วนร่วมหรือดึงดูดความสนใจจากนักเรียน ฉะนั้นเหตุผลประการหนึ่งที่น่าสนใจของห้องเรียนกลับด้าน คือการเรียนการสอนที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนานักเรียน เนื่องจากกิจกรรมที่ให้ฝึกฝนนั้นจะช่วยให้ผู้สอนได้ทราบข้อมูลย้อนกลับ (feedback) ว่านักเรียนมีความรู้ มีทักษะหลังจากการเรียนไปแล้วดังที่คาดหวังไว้หรือไม่

แนวคิดเรื่องห้องเรียนกลับด้านไม่ได้เป็นเรื่องใหม่แต่อย่างใด หากพูดถึงมิติเพียงแค่ว่าการให้นักเรียนอ่านเนื้อหาล่วงหน้าและมาทำกิจกรรมในห้อง ลองนึกถึงการเรียนนิชาวรรณกรรมซึ่งนักเรียนต้องอ่านเรื่องราวต่างๆ มาก่อนล่วงหน้า แล้วนำมาวิเคราะห์ต่อในห้องเรียน หรือการเรียนวิชาด้านกฎหมายซึ่งนำสิ่งที่อ่านมาแล้วมาอภิปรายต่อในบรรยายภาคแบบ Socratic seminar ก็นับได้ว่าเข้าข่ายลักษณะของห้องเรียนกลับด้านได้ในส่วนหนึ่ง (Berrett, 2012) สิ่งที่ Eric Mazur ซึ่งเป็นอาจารย์/นักฟิสิกส์ที่มหาวิทยาลัย Harvard ใช้วิธีการสอนที่เรียกว่า Peer instruction ที่เน้นการฝึกกระบวนการคิดขั้นสูงมากกว่าการจดจำเนื้อหาและทำมาต่อเนื้อหาแล้วกว่า 21 ปี หรือโครงการ SCALE UP ที่ North Carolina State University ก็สอดคล้องในวิธีการสอนเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนตั้งใจและมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เชิงรุก การใช้เทคนิคและ

เครื่องมือการเรียนรู้ต่างๆ เป็นแนวคิดที่คล้ายกับการเรียนรู้ในห้องเรียนกลับด้าน โดยจุดร่วมของวิธีการสอนเหล่านี้คือการตอบโต้ที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในห้องเรียนหรือมีส่วนร่วมในห้องเรียนมากขึ้นได้อย่างไร ผ่านการเรียนรู้เชิงรุก การเรียนรู้แบบร่วมมือและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสอนและการเรียนรู้ (ICT for teaching and learning) เป็นต้น

รูปแบบของห้องเรียนแบบกลับด้าน

การจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน ซึ่งเป็นนวัตกรรมการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ในการสร้างนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้แบบรอบด้านหรือ Mastery Learning นั้นจะมีองค์ประกอบสำคัญ ที่เกิดขึ้น 4 องค์ประกอบที่เป็นวัฏจักร (cycle) หมุนเวียนกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 4 ที่เกิดขึ้นได้แก่

1. การกำหนดยุทธวิธีเพิ่มพูนประสบการณ์ (experiential engagement) โดยมีครูผู้สอนเป็นผู้ชี้แนะวิธีการเรียนรู้ให้กับนักเรียนเพื่อเรียนเนื้อหาโดยอาศัยวิธีการที่หลากหลาย ทั้งการใช้กิจกรรมที่กำหนดขึ้นเอง เกม สถานการณ์จำลอง สื่อปฏิสัมพันธ์ การทดลอง หรืองานด้านศิลปะแขนงต่างๆ

2. การสืบค้นให้เกิดความคิดรวบยอด (concept exploration) โดยครูผู้สอนเป็นผู้คอยชี้แนะให้กับนักเรียนจากสื่อหรือกิจกรรมประเภทสื่อประเภท วิดีทัศน์บันทึกการบรรยายของครู การใช้สื่อบันทึกเสียงประเภท podcasts การใช้สื่อ websites หรือสื่อออนไลน์ chats

3. การสร้างองค์ความรู้อย่างมีความหมาย (meaning making) โดยนักเรียนเป็นผู้บูรณาการสร้างทักษะองค์ความรู้จากสื่อที่ได้รับจาก การเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการสร้างกระดานความรู้อิเล็กทรอนิกส์ (blogs) การใช้แบบทดสอบ (tests) การใช้สื่อสังคมออนไลน์และกระดานสำหรับอภิปรายแบบออนไลน์ (social networking & discussion boards)

4. การสาธิตและประยุกต์ใช้ (demonstration & application) เป็นการสร้างองค์ความรู้ของนักเรียนด้วยตนเองในเชิงสร้างสรรค์ โดยการจัดทำเป็นโครงงาน (project) และผ่านกระบวนการนำเสนอผลงาน (presentations) ที่เกิดจากการสร้างสรรค์งาน

รูปแบบของห้องเรียนแบบกลับด้าน สามารถกำหนด ดังภาพ 2 ดังนี้

ภาพที่ 2 โมเดลห้องเรียนแบบกลับด้าน (Flipped Classroom Model)

ที่มา <http://www.soop.it/t/the-flipped-classroom>

ข้อเปรียบเทียบของการเรียนแบบเดิมกับการเรียนแบบกลับด้าน

แนวคิดของห้องเรียนกลับด้านมาในเบื้องต้นนั้นมีบทสรุปเปรียบเทียบให้เห็นถึงรูปแบบของการจัดการเรียนการสอนแบบกลับด้าน (flipped learning) กับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบเดิม (traditional learning) กล่าวคือ การจัดการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับทางนั้นจะมุ่งเน้นการสร้างสรคองค์ความรู้ด้วยตนเองตามทักษะความรู้ความสามารถและสติปัญญาของเอ้กัตบุคคล (Individualized competency) ตามอัตราความสามารถทางการเรียนแต่ละคน (self-paced) จากมวลประสบการณ์ที่ครูจัดให้ผ่านสื่อเทคโนโลยี ICT หลากหลายประเภทในปัจจุบัน และเป็นลักษณะการเรียนรู้จากแหล่ง

เรียนรู้นอกชั้นเรียนอย่างอิสระทั้งด้านความคิดและวิธีปฏิบัติ ซึ่งแตกต่างจากการเรียนแบบเดิมที่ครูจะเป็นผู้ป้อนความรู้ประสบการณ์ให้นักเรียนในลักษณะของครูเป็นศูนย์กลาง (teacher center) ดังนั้นการสอนแบบกลับทางจะเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูอย่างสิ้นเชิง กล่าวคือครูไม่ใช่ผู้ถ่ายทอดความรู้แต่จะมีบทบาทเป็นติวเตอร์ (tutors) หรือโค้ช (coach) ที่จะเป็นผู้จุดประกายและสร้างความสนุกสนานในการเรียน รวมทั้งเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียน (facilitators) ในชั้นเรียนนั้นๆ ซึ่งมีข้อเปรียบเทียบกิจกรรมและเวลา ระหว่างการเรียนแบบเดิมกับห้องเรียนกลับด้าน สามารถแสดงให้เห็นได้ ดังตาราง 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบกิจกรรมและเวลาเรียนระหว่างห้องเรียนแบบเดิมกับห้องเรียนกลับด้าน

ห้องเรียนแบบเดิม (Traditional)	ห้องเรียนแบบกลับด้าน (Flipped Classroom)
กิจกรรม Warm-up 5 นาที	กิจกรรม Warm-up 5 นาที
กิจกรรม Warm-up 5 นาที	กิจกรรม Warm-up 5 นาที
ทบทวนการบ้านของ คืนก่อน 20 นาที	ถาม-ตอบเรื่องในวิดีโอ 10 นาที
บรรยายเนื้อหาวิชาใหม่ 30 – 45 นาที	กิจกรรมเรียนรู้ที่ครูมอบ หมาย หรือนักเรียนคิดเอง หรือ Lab 1 ชั่วโมง 15 นาที
กิจกรรมเรียนรู้ที่ครู มอบหมาย หรือนักเรียน คิดเอง หรือ Lab 20-35 นาที	

ที่มา : วิจารณ์ พานิช (2556 : 13)

การเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้าน มักถูกมองว่าเป็นการแทนการสอนในห้องด้วยเทคโนโลยีต่างๆ เช่น สื่อ วิดิทัศน์ Bergmann J., Overmyer J. และ Wilie B. (2012) ย้ำถึงสิ่งที่ใช้และไม่ใช้การสอนแบบ Flipped ว่า Flipped Classroom เป็นการปรับกระบวนการเรียนรู้ที่มีนักเรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นการผสมผสานระหว่างการบรรยายและการหล่อหลอมให้นักเรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองได้ (a blending of direct instruction with constructivist learning) ไม่ใช้การทดแทนผู้สอนด้วยสื่อหรือคอร์ส ออนไลน์ ไม่ใช้การปล่อยให้เรียนรู้พึ่งพาตนเองอย่างโดดเดี่ยว หรือต่างคนต่างเรียน ดังภาพที่ 3 ดังนี้

ภาพที่ 3 เปรียบเทียบห้องเรียนเดิมกับห้องเรียนกลับด้าน

ที่มา <http://www.uwedu/teaching.pdf>.

ผลประโยชน์ที่เกิดจากการเรียนแบบห้องเรียนกลับด้าน

การเรียนการสอนในลักษณะของห้องเรียนกลับด้านที่ Bergmann และ Sams กล่าวไว้ในหนังสือของเขาที่ชื่อ Flip Your Classroom: Reach Every Student in Every Class Every Day สรุปได้ดังนี้

1. เพื่อเปลี่ยนวิธีการสอนของครู จากการบรรยายหน้าชั้นเรียนหรือจากครูสอนไปเป็นครูฝึกฝึกการทำแบบฝึกหัดหรือทำกิจกรรมอื่นในชั้นเรียนให้แก่นักเรียนเป็นรายบุคคลหรืออาจเรียกว่าเป็นครูตัวเตอร้

2. เพื่อใช้เทคโนโลยีการเรียนโดยใช้สื่อ ICT ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นการนำโลกของโรงเรียนเข้าสู่โลกของนักเรียนซึ่งเป็นโลกยุคดิจิทัล

3. ช่วยเหลือนักเรียนที่มีงานยุ่ง นักเรียนสมัยนี้มีกิจกรรมมาก ดังนั้นจึงต้องเข้าไปช่วยเหลือในการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทสอนที่สอนด้วยวีดิทัศน์อยู่บนอินเทอร์เน็ต (internet) ช่วยให้นักเรียนเรียนไว้ล่วงหน้าหรือเรียนตามชั้นเรียนได้ง่ายขึ้น รวมทั้งเป็นการฝึกนักเรียนให้รู้จักการจัดเวลาของตนเอง

4. ช่วยเหลือนักเรียนเรียนอ่อนให้ชวนขวายหาความรู้ ในชั้นเรียนปกตินักเรียนเหล่านี้จะถูกทอดทิ้งแต่ในห้องเรียนกลับด้านนักเรียนจะได้รับการเอาใจใส่จากครูมากที่สุดโดยอัตโนมัติ

5. ช่วยเหลือนักเรียนที่มีความสามารถแตกต่างกันให้ก้าวหน้าในการเรียนตามความสามารถของตนเอง เพราะนักเรียนสามารถฟังหรือดูวีดิทัศน์ได้เองจะหยุดตรงไหนก็ได้ กรอกลับ (review) ก็ได้ตามที่ตนเองพึงพอใจที่จะเรียน

6. ช่วยให้นักเรียนสามารถหยุดและกรอกลับครูของตนเองได้ ทำให้นักเรียนจัดเวลาเรียนตามที่ตน

พอใจ เบื่อก็หยุดพักได้ สามารถแบ่งเวลาในการดูเป็นช่วงได้

7. ช่วยให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครูเพิ่มขึ้น ตรงกันข้ามกับการที่เรียนแบบออนไลน์ การเรียนแบบห้องเรียนกลับด้านยังเป็นรูปแบบการเรียนที่นักเรียนยังคงมาโรงเรียนและนักเรียนพบปะกับครู ห้องเรียนกลับด้านเป็นการประสานการใช้ประโยชน์ระหว่างการเรียนแบบออนไลน์ และการเรียนระบบพบหน้า ช่วยเปลี่ยนและเพิ่มบทบาทของครูให้เป็นทั้งพี่เลี้ยง (mentor) เพื่อนบ้าน (neighbor) และผู้เชี่ยวชาญ (expert)

8. ช่วยให้ครูรู้จักนักเรียนดีขึ้น หน้าที่ของครูไม่ใช่เพียงช่วยให้ศิษย์ได้ความรู้หรือเนื้อหา แต่ต้องกระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจ (inspire) ให้กำลังใจ รับฟังและช่วยเหลือ ส่งเสริมนักเรียนซึ่งเป็นมิติสำคัญที่จะช่วยเสริมพัฒนาการทางการเรียนของนักเรียน

9. ช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนนักเรียนด้วยกันเอง จากกิจกรรมทางการเรียนที่ครูจัดประสบการณ์ขึ้นมา นั้น นักเรียนสามารถที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันได้ดี เป็นการปรับเปลี่ยนกระบวนการของนักเรียนที่เคยเรียนตามคำสั่งครูหรือทำงานให้เสร็จตามกำหนดเป็นการเรียนเพื่อตนเองไม่ใช่คนอื่น ส่งผลต่อนักเรียนที่เอาใจใส่การเรียน ปฏิสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนด้วยกันจะเพิ่มขึ้นโดยอัตโนมัติ

10. ช่วยให้เห็นคุณค่าของความแตกต่าง ตามปกติแล้วในชั้นเรียนเดียวกันจะมีนักเรียนที่มีความแตกต่างกันมาก มีความถนัดและความชอบที่ต่างกักัน ดังนั้น การจัดกิจกรรมการสอนแบบห้องเรียนกลับทาง จะช่วยให้ครูเห็นจุดอ่อนจุดแข็งของนักเรียนแต่ละคน เพื่อนด้วยกันก็เห็น และช่วยเหลือนักเรียนด้วยจุดแข็งของแต่ละคน

11. เป็นการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการห้องเรียน ช่วยเปิดช่องให้ครูสามารถจัดการชั้นเรียนได้ตามความต้องการที่จะทำ ครูสามารถทำหน้าที่ของการสอนที่สำคัญในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อสร้างคุณภาพแก่ชั้นเรียน ช่วยให้นักเรียนรู้อนาคตของชีวิตได้ดีที่สุด

12. เปลี่ยนคำสนทนากับพ่อแม่ ประสานความสัมพันธ์ที่ตรงระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ซึ่งการรับทราบและแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกันจะให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดีได้

13. ช่วยให้เกิดความโปร่งใสในการจัดการศึกษา การใช้ห้องเรียนแบบกลับทางโดยนำสาระคำสอนไปในชีวิตคนนำไปเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต เป็นการเปิดเผยเนื้อหาสาระทางการเรียนให้สาธารณชนได้ทราบ สร้างความเชื่อมั่นในคุณภาพการเรียนการสอนให้ผู้ปกครองทราบ

ห้องเรียนกลับด้านกับการจัดการเรียนการสอน

การจัดประสบการณ์การเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านนั้น จะก่อให้เกิดกระบวนการสร้างองค์ความรู้ที่เรียกว่า การเรียนแบบรอบรู้หรือการเรียนรู้ให้รู้จริง (mastery learning) ซึ่งเป็นการเรียนที่ช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน เพิ่มความร่วมมือระหว่างนักเรียน เพิ่มความมั่นใจในตนเองของนักเรียน และช่วยให้โอกาสแก่นักเรียนได้ปรับปรุงแก้ไขตนเองในการเรียนรู้ให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีผลการวิจัยที่บ่งบอกว่า การเรียนแบบรอบรู้จะช่วยให้นักเรียนประมาณร้อยละ 80 สามารถเรียนเนื้อหาสำคัญได้เทียบเท่ากับร้อยละ 20 เมื่อใช้วิธีสอนแบบเดิมที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน

ลักษณะสำคัญของการเรียนแบบรู้จริงมีดังนี้

1. ครูกำหนดวัตถุประสงค์อย่างละเอียดในการ

เรียนรู้เนื้อหาสาระ มีการจัดกลุ่มวัตถุประสงค์และต้องบ่งบอกถึงสำคัญที่นักเรียนจะต้องกระทำให้ได้ เพื่อแสดงว่าตนได้เกิดการเรียนรู้จริงในสาระนั้นๆ วัตถุประสงค์ดังกล่าวต้องจัดเรียงจากสิ่งที่เป็นพื้นฐานไปสู่สิ่งที่ซับซ้อนขึ้น หรือจัดเรียงจากง่ายไปหายาก

2. ครูมีการวางแผนการเรียนรู้สำหรับนักเรียนแต่ละคนให้สามารถตอบสนองความถนัดที่แตกต่างกันของนักเรียน ซึ่งอาจใช้สื่อการเรียนรู้ วิธีสอน หรือเวลาที่แตกต่างกัน เพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ทางการเรียนที่กำหนด

3. ครูแจ้งให้นักเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมาย วิธีการเรียน ระเบียบกติกา ข้อตกลงต่างๆ ในการทำงานให้ชัดเจน

4. นักเรียนมีการดำเนินการเรียนรู้ตามแผนการเรียนที่ผู้สอนจัดให้ มีการประเมินการเรียนตามวัตถุประสงค์แต่ละข้อ โดยผู้สอนคอยดูแลและให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล

5. หากนักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์หนึ่งที่กำหนดไว้แล้ว จึงจะมีการดำเนินการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ต่อไป

6. หากนักเรียนไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ครูต้องมีการวินิจฉัยปัญหาและความต้องการของนักเรียน และจัดโปรแกรมการสอนซ่อมในส่วนที่ยังไม่บรรลุผลนั้น แล้วจึงประเมินผลอีกครั้งหนึ่ง หากสามารถทำได้จึงให้เรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ต่อไป

7. นักเรียนดำเนินการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดจนบรรลุครบทุกวัตถุประสงค์ ซึ่งนักเรียนอาจใช้เวลาในการเรียนมากหรือน้อยแตกต่างกันตามความถนัดและความต้องการของนักเรียนแต่ละคน

8. ครูควรมีการติดตามความก้าวหน้าในการเรียน

รู้ตามวัตถุประสงค์ของนักเรียน และเก็บข้อมูลการเรียนรู้ของนักเรียนเป็นรายบุคคล และมีการใช้ข้อมูลในการวางแผนการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนต่อไป

ทำไมครูจึงต้องนำห้องเรียนกลับด้านมาใช้ในชั้นเรียน

ห้องเรียนกลับด้าน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่พลิกรูปแบบการเรียนการสอนแบบเดิมโดยสิ้นเชิงจากการที่เราคุ้นเคยกัน เมื่อก่อนเด็กนักเรียนจะต้องไปเรียนหรือฟังครูในห้องเรียนและเอาการบ้านกลับไปทำที่บ้าน แต่ห้องเรียนกลับด้าน นักเรียนจะต้องฟังคำบรรยายของครู ซึ่งอัดเป็นวิดีโอที่ค้นเอาไว้แล้วไปฟังเองที่บ้าน แล้วค่อยมาทำโจทย์หรือกิจกรรมอย่างอื่นในห้องเรียนแทน การเรียนการสอนแบบนี้มีหลายประเทศที่เริ่มทำแล้ว สิ่งที่เกิดขึ้นก็คือว่าการเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้นเด็กนักเรียนนั้นเรียนดีขึ้น และสนุกกับการเรียนมากขึ้น

ครูจะได้เวลากลับมามากมาย สามารถเพิ่มเวลาในการปฏิบัติกิจกรรมในห้องได้ถึง 50 % เป็นการเพิ่มเวลาทำกิจกรรมเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ ครูยังสามารถเดินไปรอบห้อง เพื่อช่วยนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือมากที่สุดได้ด้วย ห้องเรียนแบบเดิมๆ เราจะทำสิ่งง่ายๆ ในห้องเรียน แล้วให้นักเรียนไปทำสิ่งที่ยากมากขึ้นที่บ้าน

ในห้องเรียนกลับด้าน ครูให้นักเรียนทำสิ่งที่ง่ายที่บ้าน นั่นก็คือการให้รับรู้ข้อมูล เพื่อที่ว่าเวลาในห้องเรียน ด้วยความช่วยเหลือจากครู นักเรียนสามารถนำสิ่งที่เรียนรู้มาปรับใช้จริง และทำโจทย์ยากๆ ได้โดยมีครูคอยช่วยเหลือ การที่นักเรียนได้เข้าถึงเนื้อหาเป็นสิ่งที่นักเรียนทุกคนทำเองได้ ทุกคนดูวิดีโอผู้ปกครองส่งเสริมลูกตรงจุดนี้ได้ แต่ไม่ใช่ผู้ปกครองทุกคนที่

สามารถช่วยนักเรียนตีโจทย์ยากๆ ได้ การให้นักเรียนทำสิ่งที่พวกเขาทำได้ที่บ้าน และให้การช่วยเหลือที่จำเป็นในชั้นเรียน ไม่ใช่การทำทุกอย่างให้นักเรียนแต่เป็นการช่วยเหลือให้คำชี้แนะ เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ทรงพลัง

ในห้องเรียนของครู บรรยากาศในการเรียนควรเป็นบรรยากาศที่ผ่อนคลายมาก มีชีวิตชีวา มาก บ่อยครั้งครูจะนึกภาพของครูที่ยืนหน้าชั้น แล้วนักเรียนก็นั่งกับที่ นั่งเฉยๆ ห้องเรียนในลักษณะห้องเรียนกลับด้านไม่เป็นแบบนี้ มีจุดปฏิบัติการหลายๆ จุดในห้อง มีที่ให้จดบันทึก และมีส่วนของการทำการทดลอง นักเรียนทำสิ่งที่พร้อมที่จะทำ นักเรียนทำอะไรหลายอย่างมาก ครูอาจเดินไปทั่วห้อง พูดคุยกับนักเรียนทุกคน ทุกชั้นเรียน ทุกๆ วัน

ตอนที่ครูดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านครั้งแรก นักเรียนในห้องอาจจะมีปฏิกิริยาตื่นเต้น รู้สึกว่าน่าสนใจ เป็นสิ่งที่แตกต่างออกไป ห้องเรียนกระฉับกระเฉงมากขึ้น ซึ่งก่อนหน้านี้ เป็นสภาพแวดล้อมที่เนือยๆ ครูพูดให้นักเรียนฟังโดยนักเรียนไม่ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ นักเรียนชอบที่จะมีส่วนร่วม สิ่งที่น่าสนใจคือ ความแปลกใหม่ในการใช้วิดีโอ ในฐานะสื่อการสอน เป็นสิ่งที่หมดความน่าตื่นเต้นเร็วมาก นักเรียนเข้าไปดูวิดีโอเป็นประจำอยู่แล้ว นักเรียนสามารถดูบนมือถือและอุปกรณ์อื่นๆ youtube ไม่ใช่สิ่งที่ใหม่สำหรับนักเรียน ตอนแรกนักเรียนตื่นเต้น แต่ไม่นานวิดีโอทัศน์ของครูก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในห้อง นักเรียนก็จะปรับตัวเร็วมาก และชอบความยืดหยุ่นที่ครูมอบให้

ห้องเรียนกลับด้าน ได้รับการยอมรับเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ที่สหรัฐอเมริกา จากผลสำรวจ 10-12% ของ

ครูในสหรัฐอเมริกาใช้วิธีนี้และตัวเลขการยอมรับเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ผู้บริหารโรงเรียน 40-45% ต้องการนำวิธีนี้มาใช้ในโรงเรียนแต่ครูเองก็ยังคงต้องได้รับการฝึกฝนและได้รับข้อมูลเกี่ยวกับการสอนแบบนี้

ในประเทศอื่นๆ เป็นแนวโน้มที่ครูจะใช้ห้องเรียนกลับด้านในการสอน เพราะเป็นเครื่องมือการสอนที่ยืดหยุ่นที่สามารถใช้ได้กับระบบการศึกษาหลายๆ แบบ โดยเฉพาะ ในประเทศที่มีระบบการศึกษาเคร่งเครียดก็ยังสามารถจัดการเรียนการสอนโดยใช้ห้องเรียนกลับด้านได้ ครูสามารถสลับเวลาเรียน ปรับระบบการเรียนที่ยืดหยุ่นก็จะสามารถให้นักเรียนเข้าไปดูเนื้อหาของวิดีโอที่ตามระดับความสามารถในการเรียนของนักเรียน ขึ้นอยู่กับวัฒนธรรมของโรงเรียนหรือประเทศ เป็นวิธีที่ยืดหยุ่นที่จะทำให้ครูไม่เน้นการบรรยายแต่ยังสามารถรักษาคุณภาพของเนื้อหาที่ต้องสอนได้

แนวโน้มใหม่ๆ ในการเรียนการสอน จะเป็นการเรียนการสอนที่เน้นเฉพาะบุคคลมากขึ้น จะเป็นการประเมินนักเรียนรายบุคคลว่าเรียนรู้อะไรมาบ้างแล้ว และจัดการเรียนการสอนเพื่อให้นักเรียนไปยังจุดที่ควรจะเป็น โดยมีมาตรฐานซึ่งเป็นการเห็นชอบร่วมกันของสังคมว่าสิ่งที่นักเรียนควรเรียนรู้ เนื้อหาต่างๆ ยังคงเหมือนเดิม แต่วิธีการเรียนรู้เนื้อหาจะต่างออกไป

หนทางที่นักเรียนจะไปสู่เนื้อหานั้นจะต่างออกไป นักเรียนแต่ละคนมีประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกัน ถ้าครูรู้ว่านักเรียนแต่ละคนรู้อะไรมาบ้างแล้ว แล้วให้เครื่องมือนักเรียนในการเรียนรู้ต่อไป แนวโน้มก็คือ การเรียนรู้ที่เฉพาะเจาะจงสำหรับแต่ละบุคคล

สำหรับครู จะเป็นเรื่องยาก ถ้าห้องเรียนของครูที่มีนักเรียน 30 คน ครูต้องลงไปหานักเรียนส่วนใหญ่ของห้อง แล้วหวังว่าจะครอบคลุมทุกคน ครูดำเนินการเช่นนี้มาโดยตลอด แต่ตอนนี้ มีเทคโนโลยีที่

สามารถออกแบบในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนทุกคนได้ ทุกวันนี้นักเรียนรุ่นใหม่มีสมาธิสั้นลง และสามารถค้นหาข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตได้ง่ายๆ ความรู้ที่อยู่ในทุกๆ ที่ ไม่ได้หายากเหมือนเมื่อก่อนอีกต่อไป สมัยก่อนต้องไปในที่ที่เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูล เช่น ร้านหนังสือ ห้องสมุด หรือไปพบครู ถ้าอยากได้ข้อมูลก็ต้องสืบค้นมาจากแหล่งเหล่านี้ แต่ปัจจุบันสามารถหาข้อมูลได้ทันทีจากโทรศัพท์มือถือ แค่ค้นหาจาก google ก็ได้คำตอบในภาษาที่เราต้องการ นั่นคือสิ่งที่น่าทึ่งมาก แต่นั่นไม่ได้หมายความว่า ครูหมดความหมายแล้ว แต่ครูต้องหาจุดประสงค์ในการเรียนของโรงเรียนและของครูใหม่ ซึ่งครูไม่สามารถเป็นผู้เก็บข้อมูล แต่ครูต้องเป็นผู้ที่เอื้อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ครูสอนนักเรียนรุ่นใหม่ที่เติบโตมากับข้อมูลล้นหลาม ครูต้องช่วยให้นักเรียนเข้าใจข้อมูลเหล่านี้ อันไหนเป็นข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ข้อมูลแบบไหนมีประโยชน์ ดังนั้นบทบาทของครูจึงมีความแตกต่างออกไปโดยการเป็นผู้ให้คำปรึกษาเพื่อให้นักเรียนเรียนรู้ให้ดีที่สุด

เทคนิคการสอนในห้องเรียนกลับด้าน

ครูจำนวนมากใช้ห้องเรียนกลับด้าน เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ผ่านโครงการ และการเรียนรู้ผ่านการแก้ปัญหา มีการวิจัยจำนวนมากแสดงให้เห็นว่า เป็นวิธีการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ แต่ครูไม่น้อยไม่รู้ว่าจะเปลี่ยนจากครูที่เน้นบรรยายไปเป็นครูที่ส่งเสริมให้นักเรียนตอบคำถามและทำการค้นคว้าอย่างไร คุณสมบัติที่ครูต้องมีคือ การทำให้นักเรียนรู้สึกมีส่วนร่วมทั้งโครงการหรือกับคำถามที่จะทำให้นักเรียนต้องกลับไปเริ่มจากเนื้อหาที่อยู่ในวิดีโอแล้วขยายออกไปจากตรงนั้น แตกต่างจากแค่บรรยายอย่างมาก ต้องเป็นคนเอื้อให้เกิดการเรียนรู้ในห้องเรียน ที่อาจไม่ค่อย

มีระเบียบสัปดาห์เท่าไร แต่การเรียนรู้ก็ไม่จำเป็นต้องมีระเบียบอะไรมากนัก วิดีทัศน์ควรมีความยาวหรือสั้นขนาดไหนดี

กฎของครูคือ ความยาว 1 นาทีถึง 1 นาทีครึ่ง สำหรับแต่ละระดับชั้นเรียน สมมติครูสอนเกรด 3 ความยาวก็ 3 ถึง 4 นาทีครึ่ง ครูสอนเกรด 10 ความยาวก็ 10-15 นาที

สำหรับอายุของนักเรียน ถ้านักเรียนมีอายุ 8 ขวบ ก็ใช้เวลาในการชมวิดีโอ 8 นาที พยายามทำให้สั้นๆ ซึ่งในบรรดาวิดีโอออนไลน์ เพื่อประโยชน์ทางการศึกษา KHANACADEMY และ TED Talks เป็นวิดีโอออนไลน์ที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมาก โดยที่ KHANACADEMY มีวิดีโอที่สอนเนื้อหาหลากหลายวิชาให้นักเรียนทั่วโลกสามารถเปิดเข้าไปดูได้ฟรี และ TED Talks เป็นเว็บไซต์ที่มีแนวคิดน่าสนใจและเป็นแรงบันดาลใจให้กับผู้อื่น มาพูดบรรยาย โดยคนทั่วไปสามารถดูการบรรยายเหล่านี้ได้ฟรีโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายเช่นกัน ครูหลายคนใช้วิดีโอของ KHANACADEMY และ TED Talks มาเป็นสื่อการสอนในห้องเรียน แบบห้องเรียนกลับด้าน นอกจากการบรรยายของครูเองแล้ว ครูใช้แหล่งอื่นอย่าง KHANACADEMY และ TED Talks ได้บ้าง บางครั้ง ครูก็ใช้แหล่งข้อมูลอื่น แต่เพื่อนครูบางคนอาจเชื่อว่า การศึกษาเป็นเรื่องของความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้น ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ครูมีความเชื่อมโยงกับนักเรียนอย่างที่คุณอื่นในโลก ไม่สามารถมีได้ ถ้าครูคนอื่นใช้วิดีโอของเพื่อนครูในชั้นเรียนของเขาโดยที่ไม่ได้ผลิตเอง นักเรียนก็จะเรียนรู้วิชานั้นโดยมองครูผู้สอนคนอื่นที่ครูนำมาใช้กลายเป็นคนแปลกหน้ามาพูดเรื่องวิชาต่างๆ ให้นักเรียนฟัง ครูจึงควรเป็นคนจัดทำเนื้อหาและผลิตเนื้อหาต่างๆที่จะสอนด้วยตนเอง

ห้องเรียนกลับด้าน สามารถใช้กับนักเรียนระดับชั้นเล็กๆ ไปจนถึงนักศึกษาปริญญาโท ส่วนใหญ่สามารถใช้ในวิชาวิทยาศาสตร์ และคณิตศาสตร์ แต่วิชามนุษยศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ดนตรี และศิลปะ ครูสามารถใช้ในการให้ข้อมูลพื้นฐานกับนักเรียน อาจเป็นความรู้ด้านทักษะสำหรับวิชาศิลปะ หรือการทำความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติศาสตร์บางช่วง หรือการทำความเข้าใจเกี่ยวกับนักเรียนในวิชาวรรณกรรม เป็นต้น เป็นการให้ข้อมูลกับนักเรียน เพื่อจะได้มีเวลาในชั้นเรียนกลับมามากขึ้น สามารถใช้ห้องเรียนกลับด้าน ได้กับหลากหลายวิชา

ห้องเรียนกลับด้าน มีข้อจำกัดอย่างหนึ่งที่ครูต้องยอมเสียไปคือ การถามคำถามสดๆ ในชั้นเรียนจะหายไป ซึ่งในขณะที่เวลาที่ครูบรรยายในชั้นเรียนปกติ นักเรียนไม่เข้าใจ นักเรียนจะถามคำถามทันที แต่ในห้องเรียนกลับด้านไม่มีแบบนี้ ดังนั้น สิ่งที่ครูควรทำคือ ให้นักเรียนเขียนคำถามและให้นำคำถามเหล่านั้นมาในห้องเรียน โดยครูตอบคำถามทันทีระหว่างที่นักเรียนดูวิดีโอไม่ได้ แต่จะนำมาตอบในห้องที่หลังแทน

ข้อควรคำนึงในการนำห้องเรียนกลับด้านมาประยุกต์ใช้ในบริบทของประเทศไทย

นวัตกรรมประเภทการเรียนการสอนแบบห้องเรียนกลับด้านกำลังเป็นที่สนใจและจับตามองของนักการศึกษาหลายฝ่ายทั้งในและต่างประเทศที่จะนำมาปรับใช้กับการจัดการเรียนรู้ตามบริบทของแต่ละแห่ง ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดขึ้นได้ภายใต้สถานการณ์ของสังคมที่แปรเปลี่ยนไป โดยมีข้อควรคำนึงถึงในการนำไปใช้ ดังนี้

1. รูปแบบของห้องเรียนกลับด้าน ไม่มีคำตอบเดียว การจะใช้สื่อหรือเทคโนโลยีเข้ามาช่วยสนับสนุน

อย่างน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของแต่ละห้องเรียน และควรมองไปที่เป้าหมายของ Flipped ว่าทำให้เกิดการเรียนรู้ที่นักเรียนเป็นศูนย์กลางได้อย่างไร เช่น การใช้เวลาในห้องเรียนเพื่อทำโจทย์แก้ปัญหหรือเปลี่ยนมาทำงานที่เคยมอบหมายให้นักเรียนทำเป็นการบ้านแทนที่จะเป็นการบรรยายเนื้อหาให้นักเรียนฟังตลอดช่วงเวลาในคาบเรียน จะเป็นผลดีกับนักเรียนอย่างไรบ้าง

2. ห้องเรียนกลับด้านจึงไม่ใช่เพียงว่าเป็นหลักการทำงานๆ ของการสลับกิจกรรมในหรือนอกห้องเรียน การทำให้เกิดห้องเรียนกลับด้านได้จริงในทางปฏิบัติ นั้นต้องการเงื่อนไขสนับสนุนหลายประการ อาทิ การเตรียมพร้อมของทั้งผู้สอนและนักเรียนที่ต้องใช้เวลาและให้ความสำคัญกับการเรียนรู้แม้อยู่นอกห้องเรียน การออกแบบกิจกรรมเรียนรู้ในและนอกห้องเรียนที่สอดคล้องกัน สามารถทำให้เกิดการมีส่วนร่วมและทำให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ของรายวิชานั้นๆ (เช่น การยกโจทย์ หัวข้อโครงการ หรือกิจกรรมนอกห้องเรียนที่ถูกดึงมาเป็นส่วนหลักของการเรียนในแต่ละครั้ง) และกระตุ้นให้นักเรียนเตรียมพร้อมก่อนเข้าห้องเรียนได้ ซึ่งเหล่านี้อาจหมายถึงการที่ครูต้องฝึกฝนทักษะบางประการเพิ่มเติม เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และบทบาทในการทำกิจกรรมกลุ่มซึ่งครูจะทำหน้าที่ชี้แนะ และ ตั้งคำถามที่ท้าทาย กระตุ้นให้แสดงความคิดเห็น

3. การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุกรูปแบบอื่นๆ ที่ค่อนข้างใช้บุคลากรจำนวนมาก (labor intensive) ห้องเรียนกลับด้านอาจต้องการการสอนแบบเป็นทีมซึ่งประกอบด้วยอาจารย์ ผู้ช่วยสอนระดับบัณฑิตศึกษา และระดับปริญญาตรี ตลอดจนถึงที่ปรึกษาและเจ้าหน้าที่ที่ดูแลเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ และเรื่องการศึกษา

หรือในส่วนของนักเรียน ความเคยชินและความคาดหวังในการเรียนจากการบรรยายที่ผู้สอนถ่ายทอดความรู้ในห้องเรียน (face-to-face lecture) ทำให้นักเรียนอาจไม่เตรียมความพร้อมในการทำกิจกรรม ขาดความกระตือรือร้นเท่าที่ควร และอาจไม่ให้ความสำคัญในการเข้าเรียนเพราะเห็นว่าสามารถเข้าถึงเนื้อหาการบรรยายได้ตามที่ตนเองต้องการ

4. ห้องเรียนกลับด้านอาจต้องใช้เวลาในการปรับพฤติกรรมและทัศนคติของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (ออนไลน์) ในการเรียนการสอนแบบนี้ ตลอดจนถึงปัจจัยด้านความพร้อมของอุปกรณ์และระบบสารสนเทศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งอาจเป็นข้อจำกัดของนักเรียนบางคนได้ ด้วยการปรับใช้เทคโนโลยีในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เป็นไปอย่างรวดเร็วก็เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ผู้สอนควรรู้ทันและเลือกใช้ให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการปรับแนวคิดห้องเรียนกลับด้านไปใช้โดยพิจารณาถึงสภาพการเรียนการสอนที่เป็นอยู่หรือบริบทภายในห้องเรียนว่าสอดคล้องหรือต้องปรับอะไรอย่างไรเพื่อให้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ดีเพื่อช่วยให้ถึงเป้าหมายการเรียนรู้เป็นสำคัญ ครอบคลุมถึงวิธีการสอนหลากหลายรูปแบบ

5. ห้องเรียนกลับด้านน่าจะใช้ได้ดีสำหรับนักเรียนที่ครอบครัว ครู และโรงเรียนที่มีความพร้อมด้านการใช้เทคโนโลยี และได้รับการสนับสนุนส่งเสริมในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการค้นหาความรู้ย่อมมีประสิทธิภาพ เพราะกระบวนการเรียนส่วนใหญ่สำหรับห้องเรียนกลับด้าน นักเรียนต้องเรียนรู้ที่บ้านเป็นส่วนใหญ่ เพื่อจะนำมาปฏิบัติกิจกรรมที่เสริมสร้างความรู้ในห้องเรียน จึงต้องเตรียมการสำหรับความพร้อมของผู้ปกครอง ครู และโรงเรียนอย่างเร่งด่วน

6. ครูที่จะนำห้องเรียนกลับด้านไปใช้ ควรจะต้องเร่งผลิตสื่อการเรียนรู้ที่จะให้นักเรียนนำไปเรียนที่บ้านให้เหมาะสมกับนักเรียน เหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะของนักเรียนตามความแตกต่างระหว่างบุคคล เพราะสื่อหรือความรู้ที่จะมอบให้นักเรียนไปศึกษาควรเป็นความรู้ที่ครูควรผลิตเอง มากกว่าที่จะนำสื่อความรู้ของเพื่อนครูท่านอื่นมาให้นักเรียนของตนเรียนรู้ ซึ่งนักเรียนจะได้ไม่รู้สึกแปลกที่จะเรียนกับคนแปลกหน้า

7. ควรจะมีการดำเนินการวิจัยการใช้ห้องเรียนกลับด้านในมิติต่างๆ เพื่อสร้างความมั่นใจที่จะนำไปใช้กับนักเรียนไทยในอนาคต เพื่อเป็นการประกันคุณภาพการศึกษาที่เหมาะสมกับนักเรียนไทยและสังคมไทย

บทสรุป

ห้องเรียนกลับด้าน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่พลิกรูปแบบการเรียนการสอนแบบเดิมโดยสิ้นเชิงจากการที่ครูคุ้นเคยกับการให้นักเรียนต้องไปเรียนหรือฟังครูในห้องเรียน และนำเอาการบ้านกลับไปทำที่บ้าน แต่ห้องเรียนกลับด้าน นักเรียนจะต้องฟังคำบรรยายของครู ซึ่งอัดเป็นวิดีโอทัศน์เอาไว้แล้วไปฟังเองที่บ้าน แล้วค่อยมาทำโจทย์หรือกิจกรรมอย่างอื่นในห้องเรียน

แทนการเรียนการสอนแบบนี้มีหลายประเทศที่เริ่มทำสิ่งที่เกิดขึ้นคือ การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นเด็กนักเรียนนั้นเรียนดีขึ้น และสนุกกับการเรียนมากขึ้น

แนวโน้มใหม่ๆ ในการเรียนการสอนจะเป็นการเรียนการสอนที่เน้นเฉพาะบุคคลมากขึ้น จะเป็นการประเมินนักเรียนรายบุคคลว่าเรียนรู้อะไรมาบ้างแล้ว และจัดการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนไปยังจุดที่ควรจะเป็น ครูจึงต้องมีมาตรฐานซึ่งเป็นการเห็นชอบร่วมกันของสังคมว่าสิ่งที่นักเรียนควรเรียนรู้ เนื้อหาต่างๆ ยังคงเหมือนเดิม แต่วิธีการเรียนรู้เนื้อหาจะต่างออกไป

หนทางที่นักเรียนจะไปสู่นี้อาจจะต่างออกไป นักเรียนแต่ละคนมีประสบการณ์ที่ไม่เหมือนกัน ถ้าครูรู้ว่านักเรียนแต่ละคนรู้อะไรมาบ้างแล้ว และให้เครื่องมือนักเรียนในการเรียนรู้ต่อไป โดยใช้เทคโนโลยีที่สามารถออกแบบในการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนทุกคน ครูจะต้องพลิกบทบาทของตนเองจากครูบรรยายแบบเดิมๆ มาเป็นโค้ช หรือผู้ชี้แนะ คอยให้คำปรึกษาและคำชี้แนะกับนักเรียนแทน โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วย เพื่อใช้เวลาในห้องเรียนให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด

กิตติชัย สุธาสิโนบล

บรรณานุกรม

- วิจารณ์ พานิช. (2556). **ครูเพื่อศิษย์สร้างห้องเรียนกลับทาง**. กรุงเทพฯ: เอสอาร์พรีนติ้งแมสโปรดักส์ จำกัด.
- Bergmann J. and Sams A. , (2012). **Flip Your Classroom Reach Every Student in Every Class Every Day**.
- Berrett, D. (2012). “How ‘flipping’ the classroom can improve the traditional lecture,” **The Chronicle of Higher Education**. Retrieved from <http://chronicle.com/article/How-Flipping-the-Classroom/130857/>
- Crouch C. H. and Mazur E. (2001) “Peer Instruction: Ten years of experience and results,” **American Association of Physics Teachers**. 69, 9, pp. 970-977.
- EDUCAUSE. (2012). “7 Things you Should Know about Flipped Classrooms,” Retrieved August 8, 2012, from **EDUCAUSE learning initiative** website : www.educause.edu.
- Kachka P. (2012). Educator’s Voice: What’s All this Talk about Flipping?, Retrieved August 7, 2012, from **Pearson Academic Executives** website : <http://www.pearsonlearningsolutions.com/academic-xecutives/blog/tag/flipped-classroom/>
- McMahon , Wendy. (2013). **The Flipped Classroom 101**. (online) Retrieved from http://www.downloads01.smartech.com/media/sitecore/en/pdf/smart_publication/ed_compass.pdf. (May 10, 2013)
- Schoolwires. (2013). “The Flipped Classroom : A New Way to Look at Schools.” (online) Retrieved from http://www.schoolwires.com/cons/lip3/flipped_classroom_0612.pdf. (May 10 ,2013)
- “Student-Centered Active Learning Environment with Upside-down Pedagogies.” (**SCALE-UP**) **North Carolina State University**. Available online at <http://scaleup.ncsu.edu/>